

ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
The Internship Efficiency of Public Administration Students
According to the National Qualification Framework for Higher
Education, Faculty of Humanities and Social Sciences
Thepsatri Rajabhat University

จุฑามาศ พรรณสมัย* ชลิดา แสนวิเศษ¹

Juthamard Pansamai Chalida Saenwised

วันวิสา แยมกระจำง² ธัชพล ทีดี³

Wanwisa Yamkrachang Thatchapon Teedee

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามความเห็นของพี่เลี้ยง
ในสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2) ศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ พี่เลี้ยงที่นักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากด้านมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ
ความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้
เทคโนโลยี 2) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาที่สำคัญได้แก่ ข้อเด่นของนักศึกษา มีความขยัน
ตั้งใจเรียนรู้งานอย่างดี มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความคิดสร้างสรรค์ ข้อควร
ปรับปรุง ควรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/การใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน ทักษะ
การนำเสนอ รวมทั้งการเรียนรู้งานสารบรรณของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานต้องการให้การผลิตรายการ
เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยี และการปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการฝึกงาน, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

*^{1 2 3} อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the internship effectiveness of public administration students, according to the National Qualifications Framework for Higher Education, of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University, as perceived by the mentors of the field work experience training centers, and 2) the opinions and suggestions from the training centers using survey research method. The target population was the 60 mentors of the training centers. The research instrument used was a questionnaire. The quantitative data were analyzed using descriptive statistics for frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative data were analyzed using content analysis. The findings indicated that: 1) the level of the internship effectiveness of the public administration students on the whole and in all topics was rated in the highest level. The mean scores of each topic ranging from high to low were: morals and ethics, interpersonal relationship skill and responsibility, intellectual skill, knowledge, and numerical analysis, communication and information technology skills, 2) The strengths of the trainees were being diligent, willing to learn, self-disciplined, punctual, responsible, selfless and creative. The suggestions for improvement were to improve foreign language and computer skills, the use of office equipment, presentation skill and documentation system of government sectors. The training centers suggested that the graduates specialize in English skills, systematic analysis thinking, the use of technology and adaptation to a changing world.

Keywords: Internship Effectiveness, The National Qualifications Framework for Higher Education, Public Administration Program

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในการพัฒนามนุษย์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพ (ประพนธ์ เกียรติเผ่า, 2555)

เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศกระทรวง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thailand Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา โดยกำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษาซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันกับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้และต้อง ครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ซึ่งการบรรลุผลสำเร็จในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นกระบวนการเพิ่มทักษะชีวิตและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริง นักศึกษายังมีโอกาสได้ใช้เครื่องมือใหม่ๆ ในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานและเทคนิคการทำงานของหน่วยงานที่ฝึกงาน การนำความรู้ทางวิชาการที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจนสามารถมองเห็นวิธีการสร้างสรรค์และเทคนิคในการปฏิบัติงาน รวมถึงการมองเห็นเป้าหมายความสำเร็จขององค์กรตลอดจนผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยนักศึกษาจะต้องได้รับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะการมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน (บุญเลิศ จันทร์ไสย, และพรณี เจริญธนวิธ, 2553)

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่มุ่งหวังให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดทิศทางของมาตรฐานคุณวุฒิให้ชัดเจน มองเห็นเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จึงได้จัดทำโครงการวิจัยนี้ขึ้นด้วยหวังว่าจะนำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาใช้ประโยชน์โดยตรงกับหน่วยงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจ มองเห็นทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลโดยตรงต่อการจัดการศึกษาของสาขาวิชาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามความเห็นของพี่เลี้ยงในสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีต่อ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย จากเนื้อหาเกี่ยวกับกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ พี่เลี้ยงจากหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (ภาคปกติ) ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษาที่ 2/2559 จำนวน 60 คน โดยเลือกศึกษาจากหน่วยงานทั้งหมด จำนวน 60 แห่ง

3. **ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา** การศึกษาระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษา ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ศึกษาจากตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง /ระดับการศึกษา/ประเภทหน่วยงาน

ตัวแปรตาม ระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษา ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. ด้านความรู้
3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

4. **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่ เดือน มกราคม 2560 ถึง เดือน มีนาคม 2560

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

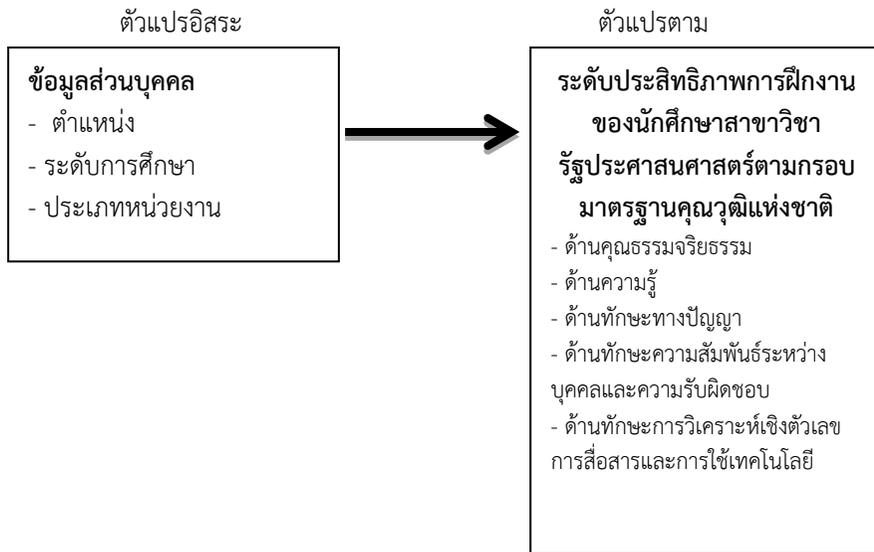
การฝึกงาน หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ครบตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ตามสถานฝึกงานต่างๆ เช่น หน่วยงานต่างๆ บริษัท หน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ

ประสิทธิภาพ หมายถึง การบรรลุผลสำเร็จ เรียบร้อยตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเกิด ความพึงพอใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หมายถึง การมีมาตรฐานผลการเรียน 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวดังต่อไปนี้

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) ได้แก่ พี่เลี้ยงจากหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (ภาคปกติ) ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษาที่ 2/2559 โดยเลือกพี่เลี้ยงจากหน่วยงานทั้งหมดที่นักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 60 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด มีข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ระดับประสิทธิภาพ

น้อยที่สุด

น้อย

ปานกลาง

มาก

มากที่สุด

ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างการพัฒนาการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญพร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านที่จะทำการศึกษาพิจารณาแบบสอบถาม เพื่อทดสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา จากนั้นนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC (Index of Congruence) ปรากฏผลของการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ได้คะแนนเท่ากับ 1 ทุกข้อ และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด จำนวน 20 ข้อ เท่ากับ .947

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 วิธีดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลจากหน่วยงาน

1.2 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับบุคลากรที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายและลงพื้นที่

ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

1.3 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 60 ชุด (คิดเป็นร้อยละ 100) ทำการตรวจสอบ

ความถูกต้อง และนำแบบสอบถามมาลงรหัสเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และแปลผล และนำเสนอผลในรูปของค่าสถิติ พร้อมทั้งคำบรรยาย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดำเนินการโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ

ได้แก่ หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ Internet ฯลฯ จากนั้นนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประมวลเพื่อใช้สร้างเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย และยังได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ไปใช้เป็นประเด็นสนับสนุนข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ในการอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ระดับประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอผลในรูปของตารางและการบรรยาย ทั้งนี้ ได้กำหนดการแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย การคำนวณเพื่อหาช่วงห่างของข้อมูลในแต่ละชั้น (อันตรภาคชั้น) โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ จึงแสดงผลได้ 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 142) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.20 – 5.00	หมายถึง	ระดับประสิทธิภาพมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.40 – 4.19	หมายถึง	ระดับประสิทธิภาพมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.60 – 3.39	หมายถึง	ระดับประสิทธิภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.80 – 2.59	หมายถึง	ระดับประสิทธิภาพน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.79	หมายถึง	ระดับประสิทธิภาพน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสามารถแบ่งการนำเสนอออกได้เป็น 3 ตอนตามแบบสอบถามในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประเภทหน่วยงานที่ฝึก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และ ประเภทหน่วยงานที่ฝึก ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และ ประเภทหน่วยงานที่ฝึก

(n=60)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง	ผู้บริหารระดับสูง	5	8.30
	ผู้บริหารระดับกลาง	7	11.70
	ผู้บริหารระดับต้น	37	61.70
	อื่น ๆ	11	18.30
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.30
	ปริญญาตรี	19	31.70
	ปริญญาโท	39	65.00
ประเภทหน่วยงานที่ฝึก	ปริญญาเอก	-	-
	รัฐบาล	53	88.30
หน่วยงานที่ฝึก	รัฐวิสาหกิจ	-	-
	บริษัทเอกชน	-	-
	อื่น ๆ	7	11.70

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 60 คน ส่วนใหญ่ตำแหน่ง ผู้บริหาร ระดับต้น จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และเกทหน่วยงานที่ฝึกงานส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐบาล จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 88.30

ตอนที่ 2 ระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติ

1. ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติ ในภาพรวม

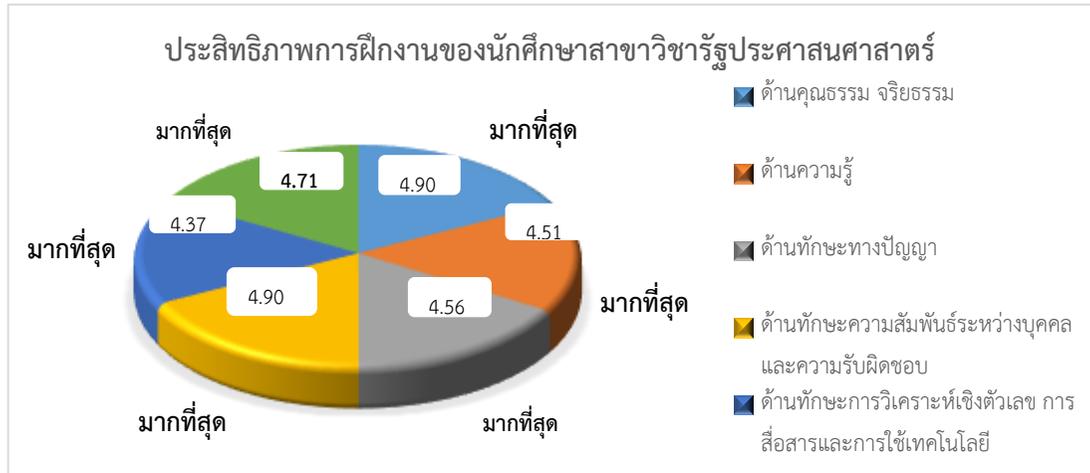
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติในภาพรวม

(N=60)

ข้อ	รายการ	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.90	.221	มากที่สุด
2.	ด้านความรู้	4.51	.390	มากที่สุด
3.	ด้านทักษะทางปัญญา	4.56	.436	มากที่สุด
4.	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	4.90	.183	มากที่สุด
5.	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี	4.37	.513	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.71	.254	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.90$) รองลงมาคือ ด้านด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$) ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.37$) ตามลำดับ

จากตาราง 2 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในภาพรวม ดังแสดงเป็นกราฟในภาพ 2

ภาพ 2 แสดงประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในภาพรวม

2. ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ จำแนกตามรายด้าน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อ	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	นักศึกษามีระเบียบวินัย/ ตรงต่อเวลา	4.91	.278	มากที่สุด
2.	นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต	4.95	.286	มากที่สุด
3.	นักศึกษามีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.86	.342	มากที่สุด
4.	นักศึกษามีความรัก ศรัทธาและมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.88	.323	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.90	.221	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.95$) รองลงมาคือ นักศึกษามีระเบียบวินัย/ ตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.91$) นักศึกษามีความรัก ศรัทธาและมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$) และนักศึกษามีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.86$) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในด้านความรู้

ข้อ	ด้านความรู้	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	นักศึกษามีองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนและเข้าใจขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน	4.56	.499	มากที่สุด
2.	นักศึกษามีความสามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์	4.50	.536	มากที่สุด
3.	นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้	4.38	.587	มากที่สุด
4.	นักศึกษามีความรอบรู้ การเพิ่มพูนหรือต่อยอดองค์ความรู้	4.63	.485	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.51	.390	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา ในด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า นักศึกษามีความรอบรู้ การเพิ่มพูนหรือต่อยอดองค์ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$) รองลงมาคือ นักศึกษามีองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนและเข้าใจขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$) นักศึกษามีความสามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ ($\mu = 4.50$) และนักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.38$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในด้านทักษะทางปัญญา

ข้อ	ด้านทักษะทางปัญญา	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	นักศึกษามีความสามารถในการวางแผน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ	4.52	.503	มากที่สุด
2.	นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ	4.44	.623	มากที่สุด
3.	นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์/กล้าแสดงออกในการทำงาน	4.71	.526	มากที่สุด
4.	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง ทักษะความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์	4.60	.527	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.56	.436	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา ในด้านทักษะทางปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์/กล้าแสดงออกในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) รองลงมานักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง ทักษะความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$) นักศึกษามีความสามารถในการวางแผน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ($\mu = 4.52$) และนักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.44$) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ข้อ	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.96	.181	มากที่สุด
2.	นักศึกษามีความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อน ร่วมงานและผู้อื่น	4.95	.219	มากที่สุด
3.	นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว การ ทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น	4.95	.219	มากที่สุด
4.	นักศึกษามีการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน	4.76	.426	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.90	.183	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกงานนักศึกษา ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.96$) รองลงมา นักศึกษามีความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นและ นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.95$) และนักศึกษามีการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

ข้อ	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	ระดับประสิทธิภาพ		
		μ	σ	การแปลผล
1.	นักศึกษามีความรู้และทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน	4.08	.671	มาก
2.	นักศึกษามีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	4.63	.519	มากที่สุด
3.	นักศึกษามีความสามารถในการรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศ	4.50	.624	มากที่สุด
4.	นักศึกษามีการประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำงาน	4.30	.618	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.37	.513	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า ประสิทธิภาพการนักศึกษาฝึกงาน ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า นักศึกษามีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$) รองลงมามีความสามารถในการรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) นักศึกษามีการประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำงาน ($\mu = 4.30$) และนักศึกษามีความรู้และทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ส่วนนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยได้ข้อมูลมาจากการตอบแบบสอบถามของพี่เลี้ยงในแบบสอบถามตอนที่ 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ข้อเด่นของนักศึกษา

1. นักศึกษามีความขยัน ตั้งใจเรียนรู้งานอย่างดี มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา แต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบงานในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี และยอมสละเวลาส่วนตัวมาช่วยงานนอกเวลาราชการ
2. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ สนใจ เรียนรู้งานหลายด้าน
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
4. นักศึกษามีความเสียสละตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย
5. นักศึกษามีความใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง

6. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการทำงานดี/ มีความรู้ความสามารถในการทำงาน
7. สามารถทำงานสำเร็จตามเวลาที่กำหนด/ มีทักษะการเรียนรู้รู้งานได้เร็ว
8. นักศึกษามีความอดทนอดกลั้นสูงงานดี /มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน
9. นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน
10. นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นดี มีความพร้อมในการทำงาน
11. นักศึกษามีความประพฤติในภาพรวมดีสุภาพเรียบร้อย
12. นักศึกษามีทักษะในการจัดการสถานการณ์เฉพาะหน้าแก้ไขปัญหาได้
13. นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์กล้าแสดงออกในการเสนอความคิดเห็น

ข้อควรปรับปรุง

1. ควรมีการหาข้อมูลของงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ตนจะได้รับมอบหมายไว้ก่อนล่วงหน้า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเริ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. ควรให้นักศึกษาฝึกและเรียนด้านคอมพิวเตอร์ และการใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน เพื่อที่นักศึกษาจะสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีที่มาฝึกงาน
3. ปรับปรุงวินัยตนเองในเวลาในการปฏิบัติงานให้ตรงต่อเวลา
4. การพัฒนาความรู้ภาษาต่างประเทศ
5. นักศึกษาควรมีความมั่นใจในตนเองและมีความกล้าในการตัดสินใจ
6. ควรมีการปรับปรุงมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
7. สถานศึกษาควรมีการอบรมนักศึกษาให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนในการแสดงความเคารพผู้อาวุโสในสถานที่ทำงาน

8. ควรมีการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานด้านสารบรรณ

ความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อมหาวิทยาลัยต่อการผลิตบัณฑิต

1. อยากให้ระยะเวลาในการฝึกงานมีจำนวนชั่วโมงมากกว่านี้
2. ฝึกอบรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ
3. ต้องการให้มหาวิทยาลัยเน้นด้านภาษาอังกฤษ เพราะส่วนใหญ่ นักศึกษามีพื้นฐานอ่อนด้านภาษา ตั้งแต่ระดับเด็ก มัธยม ซึ่งในยุคปัจจุบันประเทศไทย AEC มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาสื่อสารให้การเขียน พูด เป็นต้น
4. ควรปรับปรุงการเรียนการสอนโดยปรับปรุงกิจกรรม การเรียนให้เหมาะสมกับเวลา ยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีสมัยใหม่
5. ให้มีวิชาเสริมในเรื่องงานสารบรรณ งานเกี่ยวกับหนังสือราชการ
6. ควรเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานจริงมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติงานจริง
7. อยากให้นักศึกษาคิดเป็นทำเป็น สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
8. มีการสอนเรื่องการปรับตัว /การประยุกต์ความรู้ที่นำมาใช้ในการทำงาน
9. ต้องการให้องค์กรปกครองท้องถิ่นร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนานักศึกษาของสถาบัน
10. สถาบันการศึกษาควรให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่นักศึกษาก่อนที่จะออกฝึกประสบการณ์จริง
11. ควรจัดหลักสูตรการพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษาเพื่อให้เกิดความกล้าในการแสดงออก

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตำแหน่งผู้บริหารระดับต้น คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 65.00 และประเภทหน่วยงานที่ฝึกงานเป็นหน่วยงานภาครัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 88.30

2. ระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากด้านมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนานักศึกษาที่สำคัญได้แก่ ข้อเด่นของนักศึกษา มีความขยัน ตั้งใจเรียนรู้งานอย่างดี มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความคิดสร้างสรรค์ ข้อควรปรับปรุง ควรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/การใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน ทักษะการนำเสนอ รวมทั้งการเรียนรู้งานสารบรรณของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานต้องการให้การผลิตบัณฑิต เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยี และการปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายไว้ ดังนี้

1. ระดับประสิทธิผลการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะสาขาวิชาจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งเน้นการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สาขามีการปลูกฝังผ่านกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน กิจกรรมที่คณะและสาขาวิชาจัดโดยมีจุดเน้น อาทิเช่น การ ตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2552) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามสถาบันและองค์กร พบว่า สถาบันการศึกษามีตัวปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าสถาบันอื่นๆ เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง ฯลฯ 2) ด้านความรู้ นักศึกษาต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ และเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจในธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น สังคม และสามารถอธิบายความเชื่อมโยงของศาสตร์หลักในการดำเนินชีวิต 3) ด้านทักษะทางปัญญานักศึกษาสามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากหลักฐาน สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์ได้ และ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบนักศึกษาสามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่ม ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ผู้อื่น และยอมรับความแตกต่าง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพพิมพ์ สุขพลี (2550) ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ เรื่องการสื่อสารเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนในกลุ่ม

หลังเรียน สูงกว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เรื่องการสื่อสารเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอธิบายการพูดเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองหลังเรียน สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอธิบายการพูดเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยที่นักศึกษาสามารถสรุปประเด็น สื่อสารทั้งการพูดและการเขียน เลือกใช้รูปแบบการนำเสนอได้เหมาะสม ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย สื่อสาร และติดตามความก้าวหน้า มีความรู้ทางคณิตศาสตร์ สถิติในการวิเคราะห์ และนำเสนอผล การวิเคราะห์

นอกจากนั้นสาขาวิชายังได้จัดโครงการเตรียมความพร้อม ก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้นการฝึกทักษะดังนี้

1) ทักษะการศึกษาข้อมูลในหน่วยงาน โดยการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริหารงานในหน่วยงาน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร ฯลฯ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของหน่วยงาน

2) ทักษะในการบริหารงานหน่วยงาน อาทิ การวางแผน การตัดสินใจ การบริหารคน การบริหารงบประมาณ การติดตามประเมินผล โดยเน้นการนำองค์ความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้

3) ทักษะการเขียนแผนและโครงการในการทำกิจกรรมหรือการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานในหน่วยงาน

4) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในหน่วยงาน

5) ทักษะการนำเทคนิคการบริหารสมัยใหม่ไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน เช่น เทคนิคการสร้างทีมงาน กิจกรรม 5 ส. การควบคุมคุณภาพงาน การประเมินผล

6) ทักษะการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน ประชาชนผู้รับบริการ และ

7) ทักษะการแก้ปัญหาในการดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และขณะที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้แสดงศักยภาพการนำความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียน ความรู้พื้นฐานไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถตามวัตถุประสงค์หลักสูตร คือ 1) ผลิตบัณฑิตให้ความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม มุ่งเน้นให้นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2) ผลิตบัณฑิตที่สามารถประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมมุ่งเน้นให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีจิตสำนึกที่ดีต่อองค์กร 3) ผลิตบัณฑิตให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาท้องถิ่น สร้างนักศึกษาให้มีความสามารถในการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง และ 4) ผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีความสามารถในการวิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาในงานอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่หน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเสนอแนะ แบ่งเป็นข้อเด่นของนักศึกษา คือ มีความขยัน ตั้งใจเรียนรู้อย่างดี มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความคิดสร้างสรรค์ ข้อควรปรับปรุง ควรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/การใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน ทักษะการนำเสนอ รวมทั้งการเรียนรู้งานสารบรรณของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานต้องการให้การผลิตบัณฑิต เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยีและการปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จะได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมากำหนด

แผนการพัฒนานักศึกษาที่ชัดเจนให้มีคุณลักษณะที่เพียบพร้อมถึงความเป็นคนเก่ง คนดี คนมีความสุข และมีความภูมิใจในตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อสังคมและผู้รับบริการ ได้แก่ บัณฑิต ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ สำนักงานโปรแกรมไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ (Microsoft office) งานสารบรรณสำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ภาษาอังกฤษในสำนักงาน ให้มีพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจที่มีความปรารถนาจะทำวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของหน่วยงานต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. ควรศึกษาสภาพปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา
3. ควรนำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) การสังเกตมาใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญเลิศ จันทร์ไสย, และพรรณี เจริญธนวิธ. (2553). รายงานการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ประพันธ์ เกียรติเฝ้า. (2555). รายงานการวิจัยความคาดหวังผลการเรียนรู้และผลการเรียนรู้จริง ของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษาและสุขศึกษามารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประไพพิมพ์ สุขพลี. (2550). พัฒนาความรู้เรื่องการสื่อสารเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (2552). รายงานการวิจัยโครงการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

